

2022-02-02

Amanda Sjöberg
Utvecklingsledare
amanda.sjoberg@ekero.se

Riccard Slettengren
Utvecklingsledare
riccard.slettengren@ekero.se

Idélabbet - lägesbild 2021

För dig
som bor
i Ekerö
kommun

Idélabbet

–hjälper dig att förverkliga idéer

Idélabbet jobbar med att stödja och hjälpa personer som bor i Ekerö kommun att själva driva projekt och arrangera aktiviteter som är bra för samhället och invånarna.

Våra fokusområden är:

Skapa din egen fritid

Idélabbet kan hjälpa och stödja dig som exempelvis vill arrangera ett kulturevenemang, ordna en sporttävling eller starta ett nätverk.

Några exempel är:

- prova-på-aktiviteter i idrott och konst
- läxhjälp med teprovning
- samtalskvällar eller en konsert

Föreningsliv

Är du aktiv i en förening kan du få tips om bidrag att söka och få stöd i planering av egna aktiviteter.

Du kan också få stöd om du vill starta en ny förening. Idélabbet bjuder även in till nätverksträffar för föreningar.

Ungas engagemang och inflytande i samhället

Idélabbet är en skola för samhällsengagemang!

Vi hjälper dig som är ung att hitta vägar till påverkan i frågor som du upplever som viktiga. Bland annat via träffar med politiker eller aktiviteter där du kan utveckla idéer och göra din röst hörd.

Dialoger och workshops

Vi hjälper kommunens verksamheter att planera och genomföra workshops och möten där invånarna bidrar med sin syn på hur kommunen kan utvecklas.

Inga idéer är för små, för stora eller för galna. Vill du starta en insamling för en fråga som du tycker är viktig, utveckla en tävlingsplattform för e-sport eller varför inte en rockkonsert på ett äldreboende? Välkommen till oss!

Har du en idé? Vill du veta mer? Hör av dig! ekero.se/idelabbet

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	3
2. Idélabbets aktiviteter per målgrupp	5
2.1. Ungdomar	5
2.2. Föreningar	6
2.3. Samverkan	6
2.4. Utvecklingsarbete	7
2.5. Medborgarinflytande	7
2.6. Verksamhetsutveckling	8

1. Bakgrund

Idélabbet är organiserad under kultur- och fritidsstaben. Verksamheten arbetar med kultur- och fritidsförvaltningens och kommunstyrelseförvaltningens målområden som är relaterade till föreningsliv, samverkan med civilsamhället, mötesplatser för unga och medborgares delaktighet och engagemang i kommunen. Vid instiftandet 2018 lades en del uppgifter som fanns sedan tidigare in i verksamheten. Det handlade om:

- Bidragshandläggning
- Praktisk rådgivning till föreningar
- Coaching av ungdomar med en idé att förverkliga
- Öppen ungdomsverksamhet (gick under namnet Aktivitetsbyrå/ Fabriken)
- Vissa publika arrangemang
- Utvecklingsarbete i ungdomsfrågor och föreningsfrågor

Dessa arbetsuppgifter utförs vanligen av personer med andra titlar, såsom fritidskonsulenter, kultursamordnare eller fritidsledare/ ungdomscoacher. Genom Ekerö kommuns sätt att samla frågorna och ta in ny kompetens har samverkan med civilsamhället utvecklats och ökat. Verksamheten möjliggör idag både för civilsamhällesaktörer och enskilda privatpersoner i alla åldrar att organisera sig tillsammans med andra och skapa aktiviteter som kommer samhället till gagn. Idélabbet bidrar även med kompetens i medborgarinflytandefrågor, workshopledning, egna arrangemang och fungerar som en kontaktyta mellan medborgare och kommunala verksamheter i alla förvaltningar. Genom detta möjliggörs för medborgarinflytande underifrån, det vill säga att medborgare själva tar initiativ till samhällsförändring.

Som bakgrund till beslutet att omlokalisera delar av uppdraget till Idélabbet kan nämnas följande:

- 2017 genomfördes en utredning för att undersöka om och i så fall hur samverkan mellan kommun och civilsamhälle skulle kunna utvecklas. Utredningen tog avstamp i en dialogprocess med civilsamhällets aktörer. Dessa framförde önskemål om utökad dialog, förbättrad kommunikation och förbättrat bemötande. Därtill föreslogs *instiftandet av ett idélabb* som medborgare och föreningar kan vända sig för att få hjälp att förverkliga idéer och projekt. De yngre personer som deltagit i dialogen önskade även fler insatser för att möjliggöra ungas samhällsengagemang och inflytande.
- I samband med rivningen av aktivitetslokalen Fabriken vid Ekerö centrum 2017, togs beslut om att utveckla den upphandlade verksamheten Aktivitetsbyrå (KFN17/80-8), i vars uppdrag det bland annat ingått att möjliggöra för ungas aktiviteter och engagemang. Detta sammanföll med att kultur- och fritidskontoret utredde hur arbetet med att främja mötesplatser för unga, deras engagemang och delaktighet skulle kunna utvecklas.

Idélabbet startade som projekt under perioden september 2018 till december 2019. Efter en utvärdering under 2019 tog kultur- och fritidsnämnden beslut om att permanenta verksamheten (KFN18/72-6). Under projektperioden på ett och ett halvt år fördes 50-tal stödjande samtal¹ mellan Idélabbet, föreningar, privatpersoner och unga. Under efterkommande år, inklusive pandemiåren 2020-2021, har drygt ett 60-tal kontakter tagits årligen för någon form av stödjande samtal.

¹ Ett stödjande samtal sker utifrån personen/föreningens behov. Enligt genomsnittet innebär ett samtal en mailväxling med förslag på träff, ett 2-5 timmars förberedelsearbete och två möten à 45 minuter, samt efterföljande mailväxling om återkoppling.

Under projektperioden tilldelades personalen på Idélabbet av kommunstyrelseförvaltningen även uppdraget att arbeta med möjliggörande av och utveckla processer för medborgarinflytande.

På Idélabbet finns idag två tjänster. Från februari 2022 kommer arbetet att fördelas mellan en ungdomskoordinator och en utvecklingsledare. Bakgrunden till förändringen är att göra det tydligt för målgrupperna vem som ansvarar för vad. Ytterligare ett skäl är att genom ungdomskoordinatoren möjliggöra för mer uppsökande arbete och nå ut till fler. Utvecklingsledaren ansvarar för kontakten med privatpersoner och föreningar samt arbetar med verksamhetens övergripande utveckling och drift. Därutöver arbetar ytterligare en av stabens utvecklingsledare delvis på Idélabbet som stöd när det behövs.

Idélabbet har en lokal om 102 kvm som ligger på adressen Mälarö torg 14b. En mindre del av lokalen nyttjas som kontor för Idélabbets anställda, medan den större delen upplåts till ideella föreningar, privatpersoner, ungdomar och andra kommunala verksamheter för aktiviteter som möjliggör engagemang och samverkan med civilsamhället. Arbetet med att etablera Idélabbet som mötesplats stannade av under 2020 på grund av Covid-19 pandemin, men kommer återupptas så snart det är möjligt. Idag upplåts lokalen till flera olika aktörer och är bokad 3 av 5 vardagar.

Kultur och fritidsförvaltningens budget för Idélabbet utgår från förvaltningens budgetpost för Ungdomars öppna fritidsverksamhet. Utöver detta får verksamheten ett tillskott från kommunstyrelseförvaltningen om 220 tkr för en del av tjänst som är dedikerat arbete med medborgarinflytandefrågor. Verksamhetens totala budget är 1783 tkr fördelat på följande poster:

Personalkostnad	1334 tkr
Hyreskostnad & städ	292 tkr
Idéambassadörsprogrammet	60 tkr
Sommarjobb	40 tkr
Föreningsnätverket	15 tkr
Övriga kostnader	42 kr

(Telefoni, bredband, el, annonser, kostnader för bilpool etc.)

2. Idélabbetts aktiviteter per målgrupp

Idélabbet arbetar för alla som bor i Ekerö kommun. Förenklat kan de delas i tre kategorier: **föreningar**/föreningsaktiva personer i Ekerö kommun, **ungdomar** 13-25 år samt **privatpersoner** som vill engagera sig eller genomföra någon typ av aktivitet. Utöver det är personalen på Idélabbet tillgängliga för kultur- och fritidsförvaltningens stab och driver främjande **utvecklingsarbete** gentemot civilsamhälle, samt arrangerar och utvecklar metoder för **medborgarinflytande**.

2.1. Ungdomar

Idélabbetts verksamhet för unga karaktäriseras av stödjande, entusiasmerande och relationsbyggande aktiviteter. För att fånga upp nya generationer krävs ett kontinuerligt uppsökande arbete.

Stödjande samtal/coaching

- Idélabbet coachar och entusiasmerar ungdomar, både i grupp och på individuell basis, att driva egna aktiviteter. Det kan ske på egen hand, genom Idélabbetts idéambassadörsprogram eller genom sommarjobb. Exempel på aktiviteter som har genomförts är pepparkakhusbyggarkväll med politiker, klädbytdag, fotbollsturnering och filmvisning.

Snabb Slant

- Idélabbet coachar och handlägger bidraget Snabb slant som syftar till att möjliggöra ungas engagemang. Bidrag har beviljats t.ex. för att starta en vlog om sex och kärlek, LAN eller torsdagar med teprovning och läsläsning (det senare fick tyvärr ställas in på grund av coronapandemin).

Uppsökande arbete

- Uppsökande arbete för att bygga tillit och intresse för verksamheten är prioriterat. Det inkluderar närvaro och aktiviteter på t.ex. skola, fritidsgårdar och bibliotek.

Medborgarinflytande för unga

- Idélabbet arbetar med att testa metoder och verkar för att systematisera medborgarinflytande för unga, dels genom den egna verksamheten och dels i samverkan med föreningar för att på så sätt bättre nå målgruppen. Som exempel kan nämnas dialogcaféer med unga och politiker, arbete med unga idéambassadörer samt att anställa sommarjobbare som ungdomskonsulenter.

Idéambassadörsprogrammet

- Idéambassadörsprogrammet startade 2020 och är en verksamhet för ungas engagemang och inflytande. Deltagarna genomgår en projektledningskurs och får genomföra egna projekt. Utöver det kan gruppen användas som en advisory board för tjänstemän och politiker som söker ungdomsperspektiv i en fråga. Programmet pausades 2021 på grund av coronapandemins restriktioner. Ambitionen är att programmet ska ske årligen, nästa omgång rekryteras hösten 2022.

Sommarjobb

- Idélabbet anställer årligen ungdomskonsulter genom feriepraktikprogrammet. De får en introduktionskurs i projektledning och får genomföra egna projekt kopplade till Agenda 2030.

2.2. Föreningar

Både etablerade och nya föreningar kontakter Idélabbet för att få stöd för förändring av existerande verksamhet eller vid start av nya aktiviteter.

Praktisk rådgivning

- Idélabbet coachar privatpersoner i att utveckla aktiviteter och engagemang. Det kan resultera i att de genomför en rad olika typer av aktiviteter eller att de startar en förening, en studiecirkel eller liknande.

Snabb Slant vuxen

- Idélabbet coachar och handlägger bidraget Snabb slant vuxen som kan sökas av grupper om minst tre personer. Bidraget har bland annat sökts för språkcafé i Stenhamra, LAN på Färingsö och en tygutställning med STOBO-tyger.

Tillhandahållande av lokal

- Privatpersoner, studiecirkel och mindre nätverk har möjlighet att låna Idélabbets lokal kostnadsfritt vid arrangemang av aktiviteter som kommer alla inom tilltänkt målgrupp till gagn. Som exempel möts studiecirkeln Fina Finland regelbundet på Idélabbet.

2.3. Samverkan

Idélabbet samverkar med andra verksamheter och aktörer för att möjliggöra för möten mellan ungdomar samt för att nå fler målgrupper. Här nedan listas några exempel på samverkansprojekt:

Samverkan med biblioteket

I samverkan med biblioteket i Ekerö kommun har Idélabbet i tre år på rad anordnat tematiska guidade turer genom kommunhuset för barn och unga i syfte att sänka trösklarna till kommunhuset och visa på bredden i kommunens arbete.

Samverkan med jobbcenter

Kommunens Jobbcenter använder lokalen för coachmöten med jobsökande. Jobbcoacherna informerar samtidigt om Idélabbets verksamhet. Samarbetet avslutades Q3 2021 då Jobbcenter fått tillgång till andra lokaler.

Samverkan med vuxenheten

- Socialförvaltningens integrationsstödjare håller stöd i läxläsning på Idélabbet för vuxna som går grundkursen på SFI. Arbetet fortsätter 2022.
- Under Q4 2021 startade integrationsstödjarna en syjunta för nyanlända som ses en gång i veckan och övar svenska. Arbetet fortsätter under 2022 och grund läggs för att gruppen ska kunna fortsätta verksamheten på egen hand.

Sommarpolarna

- Idélabbet har under två år genomfört teambuildingövningar för kommunens sommarpolare. Under 2021 hjälpte sommarpolarna Idélabbets sommarjobbare att sprida information om deras aktiviteter.

2.4. Utvecklingsarbete

Idélabbet sorterar under kultur- och fritidsstaben och dess utvecklingsledare finns tillgängliga som stöd och genomförare för projekt i staben som relaterar till Idélabbets uppdrag. Här lyfts några exempel:

Säkra möjlighet för föreningars verksamhet

- I samverkan med Ekerö kulturskola och IT-enheten har internettillgång säkrats för att möjliggöra e-sport i kulturskolans lokaler och i Tappströmskolans matsal.

Lyft civilsamhällets perspektiv i olika processer

- Lyft civilsamhällets perspektiv i kultur- och fritidsförvaltningens digitala agenda utifrån resultatet av den dialogprocess som genomfördes som en del av utredningen Öar i samverkan (2017).
- Samlat in föreningars och ungas perspektiv i arbetet med den nya kommunens nya externwebb.

Stöd till svar på motioner

- Idélabbet bidrar med faktaunderlag till motioner som rör verksamhetens område och uppdrag.

2.5. Medborgarinflytande

Idélabbets utvecklingsledare har från Kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att ta fram processer för medborgarinflytande, samt vid behov facilitera möten och workshops. Följande är exempel på inflytandeprocesser som Idélabbets utvecklingsledare varit delaktiga i:

Medborgardialogen i Stenhamra

- Projekt om ny detaljplan för Stenhamra centrum.

Samverkansprojekt om världsarvet Hovgården

- Projekt för ökad samverkan kring världsarvet Hovgården.

Genomgång av rutin i medborgarinflytande

- Genomgång av kommunens rutin för medborgarinflytande med alla kultur- och fritidsförvaltningens enheter.

Badhuset

- Enkät om badhuset, samt sammankallande till ungdomsträff med samtal om badhusets utformning.

Träkvista fritidsgårds utemiljö

- Perspektivinsamling om utemiljön på Träkvista fritidsgård.

2.6. Verksamhetsutveckling

Verksamheten utvecklas i dialog med civilsamhälle och ungdomar så att den bäst möter de behov som uppmärksammas. Följande områden ingår i Idélabbets verksamhetsutveckling och kommer samtliga målgrupper till gagn:

Kommunikation

- Marknadsföring av Idélabbets aktiviteter samt underlättande för civilsamhällets aktörer att nå ut med information om sina aktiviteter.

Omvärldsbevakning

- Syftar till att utveckla metoder och arbetssätt, samt hålla förvaltningen uppdaterad om vad som är på gång på Mälardöarna

Samverkansorganet

- En person från Idélabbet sitter med i samverkansorganet för Kultur- och fritidsförvaltningens räkning. Samverkansorganets uppgift är att underlätta för kommunöverskridande samverkan med civilsamhället och att verka för ökat medborgarinflytande i kommunen.

Processledning, strategi och metodutveckling

- Idélabbet testar och utvecklar metoder för att möjliggöra engagemang, delaktighet och medborgarinflytande.